

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.16.2018

Bydgoszcz, 5 listopada 2018 r.

**Pan
Czesław Woliński
Burmistrz Nowego
Urząd Gminy Nowe
Plac Św. Rocha 5
86-170 Nowe**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w Gminie Nowe, Plac Św. Rocha 5, 86-170 Nowe (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 22 sierpnia do 14 września 2018 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez RT – Kierownika Oddziału Kontroli Finansowej, na podstawie upoważnienia o numerze 492/2018 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2017 r. w zakresie wydatków z dotacji dotyczący realizacji zadań z zakresu administracji rządowej. Natomiast w planie dochodów i wydatków Gminy nie wyodrębniono planu dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją ww. zadań, co było niezgodne z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Jednocześnie Gmina uchwalając w grudniu 2017 r. budżet gminy na 2018 r. uwzględniła już w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego plan finansowy dochodów budżetowych związanych z wykonywaniem zadań zleconych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2017 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 12.433.986,04 zł, tj. 99,71 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011 i częściowo 80101 realizowane były przez Urząd Gminy Nowe (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 80101, 80110 i 80150 przez Samorządową Administrację Placówek Oświatowych w Nowem (zwaną dalej: SAPO), natomiast w rozdziałach: 85213, 85215, 85219, 85228, 85501, 85502 i 85203 przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowem (zwany dalej: MGOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione głównie w II kwartale 2017 r. na łączną kwotę 3.181.752,96 zł, tj. 25,6 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 363.178,53 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 363.178,53 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 356.057,39 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 7.121,14 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 244.486,51 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

W toku kontroli stwierdzono nadmierne pobranie dotacji, z tytułu zawyżenia zwrotu producentowi rolnemu podatku akcyzowego ponad przysługujący roczny limit, w kwocie 2.400,02 zł. Przyczyną ww. nieprawidłowości było przyjęcie do rozliczenia faktury VAT z niewłaściwego okresu rozliczeniowego. Dodatkowo, w konsekwencji pobrania dotacji

w nadmiernej wysokości zawyżono naliczone i wykorzystane środki na koszty obsługi realizowanego zadania w kwocie 48,00 zł.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu, na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wraz z należnymi odsetkami, w łącznej kwocie 2.729,50 zł (potwierdzenie przelewu z 11.09.2018 r.).

Ponadto wykazano, iż zawarte przez Urząd umowy zlecenia z własnymi pracownikami, na realizację zadań związanych z rozliczeniem zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego, w ramach kosztów obsługi ww. zadania, nie były sporządzone z formie pisemnej, co było niezgodnie z obowiązującą w administracji publicznej „zasadą pisemności” wynikającą z przepisów art. 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.).

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 107.011,34 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2017 r., poz. 657 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2064 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd za okres kontrolowany w wysokości 106.065,00 zł oraz na zwrot wydatków poniesionych w 2016 r. – 946,34 zł.

Skontrolowano szczegółowo wydatki z dotacji w wysokości 23.974,00 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

Odnotowano, iż Urząd zawyżył w okresie objętym kontrolą wykonanie wydatków w § 4120 – *Składki na Fundusz Pracy* na kwotę 418,24 zł i jednocześnie zaniżył o ww. kwotę wykonanie wydatków w innych paragrafach klasyfikacji budżetowej: 4010, 4040, 4110 oraz 4440, z powodu błędnego przebiegowania poniesionych wydatków ogółem na realizację zadań zleconych.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 93.515,34 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd (przekazana dotacja Stowarzyszeniu Szkół Katolickich w Częstochowie prowadzącemu Szkołę Podstawową w Rychławie) i SAPO w łącznej wysokości 91.474,17 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 90.667,62 zł natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 806,55 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli nie dokonano wydatków z ww. tytułu.

– dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 25.374,19 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, została wydatkowana przez SAPO w łącznej wysokości 24.735,67 zł, w tym na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 24.490,77 zł, na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 244,90 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli SAPO nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.027,17 zł przeznaczona na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez SAPO w wysokości 3.334,72 zł i przeznaczona na zakup pomocy dydaktycznych dla uczniów z orzeczeniami lekarskimi o niepełnosprawności w wysokości 3.301,70 zł i na koszty obsługi tego zadania w kwocie 33,02 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli ww. jednostka nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 57.397,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) została wydatkowana w kwocie 57.396,48 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 11.944,31 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 29.335,98 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą zryczałtowanego dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 28.917,40 zł, w tym na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 28.339,05 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 578,35 zł, tj. kwotę przekraczającą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej w Gminie.

Przekroczenie limitu należnych kosztów obsługi o 11,57 zł, wynikało z wyliczenia wielkości tych kosztów od całości wypłaconej dotacji w ww. rozdziale, a nie wyłącznie od wielkości dotacji wypłaconej odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej na dodatki energetyczne, co stanowiło naruszenie art. 5f ust. 3 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W toku kontroli Gmina dokonała zwrotu, na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 11,57 zł (potwierdzenie operacji z 28.08.2018 r.).

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 7.320,32 zł przeznaczone na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi tego zadania.

Kontrolujący odstąpił od szczegółowej kontroli dokumentacji odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, którym dokonano wypłaty dodatku energetycznego, z uwagi na fakt, że zadania te stanowiły przedmiot kontroli Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, przeprowadzonej w 2018 r.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.436,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.) została wykorzystana przez MGOPS w pełnej wysokości, w tym na wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 2.400,00 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 36,00 zł, tj. kwotę

nieprzekraczającą 1,5 % łącznej kwoty dotacji otrzymanej na wypłacenie tego wynagrodzenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 600,00 zł przeznaczone w całości na pokrycie kosztów związanych z wypłatą wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Podczas kontroli stwierdzono, że w okresie objętym szczegółową kontrolą wynagrodzenie za sprawowanie opieki za miesiąc kwiecień 2017 r. wypłacono dopiero 23 maja 2017 r. Nieterminowa wypłata ww. wynagrodzenia wynikała z późniejszego otrzymania środków pieniężnych od dotującego.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 120.400,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez MGOPS w kwocie 120.400,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 33.000,00 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 6.432.125,00 zł na realizację zadania określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 6.403.124,21 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych – 6.306.642,33 zł oraz na koszty ich obsługi – 96.481,88 zł, tj. kwotę równą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.614.666,68 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 1.589.442,59 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ww. ustawy w kwocie 25.224,09 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.234.730,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1952 z późn. zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r., poz. 489 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 5.231.619,74 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 5.086.630,01 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 144.989,73 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.245.761,14 zł, w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

Podczas kontroli stwierdzono, że MGOPS nie opłacił za miesiąc marzec 2017 r. składki emerytalno-rentowej od wypłaconego świadczenia społecznego w pełnej wysokości, tj. zamiast należnej w wysokości 672,59 zł zapłacił 562,51 zł, czym zaniżył wysokość przekazanej w ustawowym terminie do 5 kwietnia 2017 r. łącznej kwoty składek do ZUS o 110,08 zł. Powyższa nieprawidłowość spowodowana była pomyłką pisarską kwoty podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w deklaracji ZUS P RCA za marzec 2017 r., gdzie ujęto błędnie kwotę 2.044,00 zł, a winno być – 2.444,00 zł. Pomyłka ta została skorygowana w miesiącu czerwcu 2017 r. Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 z późn. zm.).

Ponadto odnotowano, iż w okresie objętym szczegółową kontrolą MGOPS nie opłacił składek emerytalno-rentowych za osobę, której wypłacono świadczenie pielęgnacyjne w miesiącach: marzec, kwiecień i maj 2017 r. Nieopłacenie składek na łączną kwotę 1.160,79 zł spowodowane było błędnym przyjęciem 20-letniego okresu ubezpieczenia świadczeniobiorcy w KRUS. Powyższe działanie stanowiło naruszenie przepisów art. 47 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w powiązaniu z przepisami art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017 r., poz. 2336 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1458 z późn. zm.) nieopłacenie w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, albo ich opłacenie w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 14 pkt 1 tej ustawy.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 373,86 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 357,78 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli MGOPS nie dokonał wydatków z ww. tytułu.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85213, 85215, 85219, 85228, 85501, 85502 i 85503 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 01095 w wysokości 2.448,02 zł oraz w rozdziale 85215 w wysokości 11,57 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 12.469.904,41 zł wydatkowano kwotę 12.433.986,04 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,71 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 35.918,37 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2017 r. zostały sporządzone, w szczególności sprawozdań jednostkowych, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Odnotowano, iż w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym za IV kwartał 2017 r., w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” błędnie wykazano nazwę Urząd Gminy Nowe. W ww. polu, winna być wykazana nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego składającej sprawozdanie, tj. Gmina Nowe. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 28 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) w związku z przepisami § 4 pkt 3a określonymi w treści tego rozporządzenia.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2017 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 164.563,77 zł, co stanowiło 314,1 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (52.400,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 1.085,00 zł, 85228 – 14.018,00 zł, 85502 – 149.451,56 zł oraz 85503 – 9,21 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 133.651,15 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1453 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 30.912,62 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2017 r. na kwotę 70.029,70 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 1.085,00 zł, stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 1.054,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 14.018,00 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 6.192,00 zł.

Wykazano, że MGOPS nie ewidencjonował na koncie księgowym dotyczącym rozrachunków - przypisów należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz nie wyodrębnił do konta 221 ewidencji szczegółowej według dłużników, których należności te dotyczą. Ewidencja należności z tytułu pobranych dochodów budżetowych dokonywana była wyłącznie w chwili wpłaty. Tym samym MGOPS nie ustalił, na koniec danego okresu sprawozdawczego objętego szczegółową kontrolą, właściwego stanu należności z tytułu dochodów budżetowych w zakresie opłat za specjalistyczne usługi

opiekuńcze. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami obowiązującymi dla jednostek budżetowych, które określone zostały w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do obowiązującego w okresie objętym kontrolą rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 760).

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 67.692,39 zł, odsetek w kwocie 75.599,17 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 6.160,00 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 62.774,49 zł.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 9,21 zł stanowiły opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, pobrane na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 9,21 zł.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za I półrocze 2017 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 58.912,63 zł tj. 44,1 % dochodów przekazanych ogółem za 2017 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 123,50 zł, tj. 0,21 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 75011 – 29,45 zł, rozdział 85228 – 94,05 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2017 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2017 r., wynosiły ogółem 5.373.109,36 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r. ww. zaległości wzrosły o 487.665,29 zł, tj. o 10,0 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2016 r. do 30.09.2017 r. Gmina w większości przypadków prowadziła czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

W związku z niesporządzeniem przez Gminę planu dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa na 2017 r. w rozdziałach: 75011, 85228 i 85502 nie został on ujęty w sprawozdaniach Rb-27ZZ jednostkowych oraz zbiorczym w kolumnie 4 „Plan”.

Ponadto stwierdzono, iż w sporządzonym przez MGOPS jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2017 r. nie wykazano danych w rozdziale 85228 w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” w wysokości 1.302,00 zł oraz w kolumnie 10 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem, w tym zaległości” w wysokości 88,00 zł. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do obowiązującego w okresie kontrolowanym rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.). Tym samym Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ również nie wykazała ww. danych, co było niezgodne z przepisami określonymi w § 9 ust. 3 i 4 ww. rozporządzenia.

Jednocześnie odnotowano, iż w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ, w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” błędnie wykazano Urząd Gminy Nowe. W ww. polu, winna być wykazana nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego składającej sprawozdanie, tj. Gmina Nowe. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 10 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z przepisami § 4 pkt 3a określonymi w treści tego rozporządzenia.

Wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- brak wyodrębnionego planu finansowego w zakresie pobieranych dochodów na rzecz budżetu państwa,
- pobranie dotacji w nadmiernej wysokości w rozdziale 01095 i 85215,
- brak zawierania pisemnych umów cywilnoprawnych na wydatkowane środki z dotacji,
- błędne ujmowanie kwot wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej,
- nie opłacenie i opłacenie w zaniżonej wysokości składek emerytalno-rentowych,
- brak dokonywania przypisów należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- brak wyodrębnionej ewidencji szczegółowej według dłużników do konta 221,
- nieterminowe przekazywanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- błędne wykazanie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-50 i Rb-27ZZ nazwy jednostki sprawozdawczej,
- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-27ZZ – zbiorczego i jednostkowego.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: CzW – Burmistrz Nowego, JW – Skarbnik Gminy Nowe, AM – Kierownik MGOPS w Nowem i PG – główny księgowy MGOPS w Nowem – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 2/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) prawidłowego ustalania i wypłacania kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej z otrzymanej dotacji celowej,
- 2) zachowania formy pisemnej przy zawieraniu umów cywilnoprawnych na realizację zadań finansowanych z budżetu państwa,
- 3) ujmowania wydatków z dotacji we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej odpowiadającej ich rzeczywistej wartości,
- 4) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującej dotację,
- 5) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 6) wykazywania w sporządzanych i przekazywanych dysponentowi części budżetowej sprawozdaniach budżetowych Rb-50 właściwej nazwy jednostki sprawozdawczej,
- 7) właściwego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem właściwej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 8) zobowiązania Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowem do:
 - prawidłowego ustalania kosztów obsługi w wysokości do 2 % wypłaconej dotacji na dodatki energetyczne,
 - prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według poszczególnych dłużników, pozwalającej ustalić stan należności i zobowiązań z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - prawidłowej i terminowej zapłaty do ZUS-u należnych składek na ubezpieczenia społeczne za świadczeniobiorców,
 - dokonania weryfikacji wysokości nieodprowadzonych składek emerytalno-rentowych za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne w okresach wcześniejszych i dokonania dopłaty tych składek do organu rentowego,
 - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)